

Melding om rikets tilstand

Taler
Harald 5

Dato
11 oktober 2005

Sted
Stortinget

Omstendigheter

Melding fra Kongen til stortinget om Norges rikes tilstand og styring i tida etter siste melding.

- 1 Vi HARALD, Noregs Konge stadfester:

I samsvar med Grunnlova gir Kongen denne meldinga til Stortinget om Noregs tilstand og styring i tida etter siste melding.

- 5 Førebuingane til FN-toppmøtet om tusenårserklæringa og reformer har prega dette året. Norge har teke aktivt del i forhandlingane om å styrke FNs arbeid for fred, menneskerettar og utvikling. Regjeringa har sett det som særleg viktig å arbeide aktivt internasjonalt for å hindre spreiing av masseøydeleggingsvåpen.
- 10 Dette er eit svært viktig spørsmål sett i lys av den faren som i dag finst for at nye statar og terroristgrupper skal få tilgang til denne type våpen.

På vegner av ei gruppe som yter store bidrag til utviklingssamarbeidet i FN, la Noreg fram eit dokument med konkrete forslag om reformer for FNinnsatsen 15 for utvikling på landnivå. I mai arrangerte Noreg ein internasjonal konferanse om dei integrerte fredsoperasjonane i FN-regi med vekt på balansen mellom FNs politiske, militære, humanitære og utviklingsretta innsats.

Regjeringa har gitt utviklingssamarbeidet høg prioritet. Det gjeld særleg arbeidet 20 for samarbeid om å fremje tusenårsmålet FN har sett seg i kampen mot fattigdom. For 2005 er bistanden fastsett til 0,95 pst. av BNI. Bistand til utdanning, hiv/aids og helse og godt styresett har særleg høg prioritet i utviklingssamarbeidet vårt. Det er lagt fram eit strategisk rammeverk for varig 25fredsbygging gjennom utviklingspolitiske verkemiddel. Det er også presentert ein ny strategi for rettane til barn og unge og for første gong ein strategi for kultur- og idrettssamarbeid. Regjeringa har sett i gang arbeidet med å gjennomføre Handlingsplan om gjeldslette for utvikling og har arbeidd aktivt

for å slette gjelda dei fattigaste landa har til Verdsbanken og IMF. Regjeringa har
30 også sett ned eit utval som skal greie ut om rolla dei frivillige organisasjonane har i
utviklingssamarbeidet og korleis dei medverkar til kampen mot fattigdom.

Regjeringa har ført vidare og forsterka den humanitære innsatsen.

35 Jordskjelvet i Det indiske havet 26. desember 2004 og den etterfølgjande
flodbølgja førte til store øydeleggingar og menneskelige lidingar. Regjeringa har
til saman løyvt 1,1 mrd. kroner i bistand til dei ramma områda, med hovudvekt
på Sri Lanka og Acheh-provinsen i Indonesia.

40 Også Noreg blei hardt ramma av flodbølgjekatastrofen. Det er identifisert 84
omkomne nordmenn. Katastrofen viste at det var manglar ved den norske
beredskapen for hjelp til nordmenn som blir ramma av katastrofar i utlandet.
Regjeringa la på denne bakgrunn i mai 2005 fram ei stortingsmelding om
45 flodbølgjekatastrofen i Sør-Asia og den sentrale krisehandteringen. I meldinga,
som fekk brei tilslutning i Stortinget, blir det gjort greie for tiltak for å styrke
evna til å yte hjelp til norske borgarar i utlandet i krisesituasjonar og tiltak for å
styrke krisehandteringen i departementa.

EØS-samarbeidet har fungert godt. Noreg har teke eit medansvar for å byggje
50 fred og stabilitet i Europa gjennom dei nye EØS-finansieringsordningane.
Regelverket er på plass, og det er underskrive rammeavtaler med dei 13
mottakarlanda.

Regjeringa har lagt fram ei stortingsmelding om framtidsutsikter og
55 utfordringar i nord, som fekk brei støtte under drøftinga i Stortinget i juni
2005. Meldinga beskrev dei nye framtidsutsiktene, som først og fremst er knytte
til dei store petroleumsreservane som ein reknar med finst på havbotnen.
Gjennom utlysinga av 64 blokker i Barentshavet og Norskehavet i den 19.
60 konsesjonsrunden er grunnlaget lagt for ny aktivitet og verdiskaping i nord.

Den økonomiske politikken til Regjeringa er basert på ei gradvis og langsiktig
innfasing av petroleumsinntektene i økonomien. Den økonomiske politikken
skal samtidig bidra til ei stabil utvikling i produksjon og sysselsetjing. I
framlegget til revisjon av 2005-budsjetten la Regjeringa opp til ein reduksjon i
65 bruken av petroleumsinntektene med 1,1 mrd. kroner, eit framlegg Stortinget
slutta seg til.

70 Noregs Bank sette opp styringsrenta med 1/4 prosentpoeng først i juli til 2,0
pst.

75 Auka rente, høgare oljepris og sterkt utvikling i norsk økonomi har ført til at
kronekursen har styrkt seg gjennom året. Målt etter konkurransekursindeksen
var kursen i juni, juli og august i år i gjennomsnitt 1 1/2 pst. høgare enn i
perioden oktober - desember i fjor.

80 Talet på dei som er registrerte som ledige, held fram med å gå ned. Ifølgje Aetat
var det ved utgangen av august registrert 88 100 heilt ledige ved arbeidskontora,
som svarer til 3,7 pst. av arbeidsstyrken. Dette er 9 800 færre personer enn på
same tid i fjor. Arbeidskraftundersøkinga som Statistisk sentralbyrå har utført
for 2. kvartal i år, viser at nivået på arbeidsledige er 0,2 prosentpoeng høgare enn
for eitt år sidan.

85 Det samla sjukefråværet har gått kraftig ned og låg 13 pst. lågare i 2004 enn i
2003. Stortinget behandla i mai 2005 framleggset frå Regjeringa om ei
pensjonsreform. Ny alderspensjon skal ha ein god sosial profil og bidra til å
jamne ut inntektskilnader. Pensjonsreforma skal stimulere til auka
arbeidsinnsats.

90 Regjeringa ønskjer at mangfaldet av kulturminne i bygder, tettstader og byar
skal brukast som grunnlag for levande lokalamfunn i heile landet og har lagt
fram ei stortingsmelding om kulturminnevern, som Stortinget har behandla.

95 Arbeidet med å ta vare på norsk natur er blitt ført vidare ved at det er oppretta
fleire nasjonalparkar, landskapsvernområde og naturreservat. Regjeringa har
også sikra 28 nye friluftsområde i strandsona og fått inn Geirangerfjorden og
Nærøyfjorden på den prestisjetunge lista over verdas kultur- og naturarv.

100 Regjeringa presenterte ein handlingsplan for reiselivsnæringa i juli 2005. Planen
foreslår ei rekke tiltak innanfor profilering, innovasjon, kompetanse og
samarbeid.

Stortinget behandla i mai 2005 stortingsmeldinga om marin næringsutvikling.
105 Regjeringa har lagt stor vekt på å byggje ut stamvegstrekninga med stor trafikk

til fire felt. Dette er viktig for trafikktryggleiken. Ny bru over Svinesund, som inngår i utbygginga av vegen mellom Oslo og Göteborg, blei opna i juni 2005.

- 110 Stortinget behandla i juni 2005 stortingsmeldinga om makt og demokrati. Meldinga gir ein brei gjennomgang av utviklinga og situasjonen for det norske folkestyret i lys av vurderingane frå Makt og demokratiutgreiinga.

- 115 Regjeringa har gjort framlegg om ny lov om offentleg innsyn i forvaltninga for å styrkje offentlegprinsippet og følgje opp den nye § 100 i Grunnlova.

Regjeringa har gjennom ei stortingsmelding, som Stortinget har behandla, drege opp prinsipp og mål for inkludering og deltaking for innvandrarar og etterkommarane deira i det norske samfunnet.

- 120 Regjeringa har beslutta å opprette MiSide, ei personleg nettside der innbyggjarane kan få utført tenester elektronisk og få innsyn i opplysningar det offentlege har registrert om dei.

- 125 I 2004 auka talet på barn i barnehagar med 8 353, medrekna ein auke på 480 barn i open barnehage. Ved utgangen av 2004 hadde 14 200 fleire barn heiltidsplass enn ved utgangen av 2003.

- 130 Det blir no satsa meir på helsetenesta enn nokon gong før. Det er lagt vekt på organisatorisk utvikling av dei regionale helseføretaka for å sikre gode helsetenester. Ventetida før utgreiing og behandling i spesialisthelsetenesta har vore stabil frå første tertial 2004 til første tertial 2005.

- 135 Som ein del av Kunnskapsløftet, reforma i grunnopplæringa, er det utarbeidd ny fag- og timefordeling og nye læreplanar i alle fag i grunnskolen og i fleire fag i vidaregåande opplæring. Det er sett i verk eit monaleg kompetanseløft for skoleleiarar, lærarar og instruktørar.

- 140 Det er i 2005 gjennomført ei brei markering av at det i år er 100 år sidan unionen med Sverige blei oppløyst. I tillegg til den sentrale markeringa av stortingsvedtaket 7. juni 1905 er det gjennom året halde ei rekke sentrale og lokale arrangement med stor oppslutning.

*****

I byrjinga av september var orkanen "Katrina" årsak til store tap av menneskeliv og enorme materielle øydeleggingar i USA. Som uttrykk for solidaritet med offera og assistanse til amerikanske styresmakter har Regjeringa løyvt 10 mill.
150 kroner til hjelpearbeidet. Noreg stilte i tillegg eit fartøy til disposisjon gjennom NATO til transport av nødhjelpsutstyr frå Europa til USA.

Det transatlantiske samarbeidet er ein berebjelke i norsk utanriks- og tryggingspolitikk. Regjeringa er derfor oppteken av å halde oppe eit nært og
155 godt forhold til våre allierte og ser det som viktig at USA held fram med å vere aktivt engasjert i NATO.

Regjeringa har lagt vekt på aktivt å støtte opp om denne utviklinga for å styrke den politiske dialogen i alliansen og samarbeidet mellom NATO og FN, EU og
160 andre internasjonale organisasjonar.

Regjeringa har hatt ein god dialog med EU om utanriks- og tryggingspolitiske spørsmål og ført vidare arbeidet for stabilitet og reformer på Vest-Balkan. I arbeidet med vidare integrering av landa i regionen i det euroatlantiske
165 samarbeidet har ein særleg lagt vekt på reformer innanfor tryggingssektoren.

Noreg har frå 2008 inngått avtale om å delta i ein svenskleidd nordisk innsatsstyrke, som kan stillast til rådvelde for EU og bidra til å styrke evna til
170 krisehandtering i FN. Med ein revidert avtale med USA om førehandslagring av amerikansk militært materiell i Noreg er vår krisehandteringsevne ytterlegare styrkt.

Regjeringa har arbeidd aktivt for å setje Europarådet betre i stand til å fremje demokrati, godt styresett og respekt for menneskerettane.
175

Samarbeidet med Russland har i inneverande år blitt ytterlegare styrkt gjennom ei rekkje besøk på politisk nivå. Samarbeidet er særleg omfattande i nordområda, og besøket til statsministeren i Moskva la eit godt grunnlag for ei ytterlegare
180 styrking av dette, særleg når det gjeld utsiktene til eit nært partnarskap med Russland på petrolumssektoren i Barentshavet.

Atomtryggingssamarbeidet er blitt ein viktig del av det bilaterale forholdet mellom Noreg og Russland. Regjeringa har styrkt dette samarbeidet, der Noreg

185 held fram med å spele ei viktig rolle som pådrivar for internasjonal innsats og koordinering.

Regjeringa har ført vidare arbeidet med å fremje demokratiske og marknadsøkonomiske reformer i Sør-Kaukasus, Sentral-Asia og Moldova.

190 Noreg har aktivt støtta dei nye styresmaktene i Ukraina.

OSSE har framleis ei viktig rolle å spele i utviklinga av stabile demokrati, og Regjeringa har derfor teke aktivt del i reformprosessen.

195 Regjeringa har følgt opp det sterke engasjementet for fred og forsoning. På Sri Lanka har Noreg i perioden særleg arbeidd for å få på plass eit apparat som er i stand til å handtere den humanitære bistanden i etterkant av tsunamien, og medverka til ei vidareføring av våpenkvila. Ein har også søkt å hjelpe partane med å finne grunnlag for å ta opp att dei formelle forhandlingane. På
200 Filippinane har Noreg halde fram med arbeidet som tilretteleggjar av fredsprosessen mellom regjeringa og kommunistrørsla i landet. Noreg har vidareført det aktive arbeidet for fred og konfliktløysing i Afrika.

I Sudan støtta Noreg, USA og Storbritannia i fellesskap aktivt partane under
205 heile fredsforhandlingsprosessen som leidde fram til ei fredsavtale. Noreg har fått ei leiande rolle i arbeidet med å setje avtala ut i livet og arrangerte i april ein internasjonal givarkonferanse. Noreg støttar den FN-leidde styrken i Sudan med observatørar, stabspersonell og sanitet. Noreg har også sagt seg villig til å
utplassere norsk personell i NATOs kommandostruktur i samband med støtte
210 frå NATO til fredsoppdraget den Afrikanske Union har i Darfur.

Irak passerte i januar 2005 ein milepål, då valet til mellombels
nasjonalforsamling blei halden i samsvar med tidsplanen fastsett av FN i
resolusjon 1546. Regjeringa har støtta opp om FNs rolle i dette arbeidet. Den
215 norske bistanden til Irak er kanalisiert gjennom FN, Verdsbanken og ei rekke
humanitære organisasjonar, mellom dei fleire norske. Nokre norske
stabsoffiserar har teke del i den fleirnasjonale styrken i britisk og i polsk sektor.
Noreg har også delteke med instruktørar i opplæringa av dei irakiske
tryggingssstyrkane i NATO-regi, og drive opplæring av irakiske
220 polititenestemenn i Noreg.

Noreg har i dag eit personell på om lag 360 i den NATO-leidde

tryggingsstyrken ISAF i Afghanistan. Noreg overtok leiinga av eit regionalt
225 stabiliseringsteam i det nordvestre Afghanistan i september 2005. Sommaren
2005 blei det utplassert norske spesialstyrkar for tredje gong i Afghanistan som
eit ledd i kampen mot terrorisme. Afghanistan er samarbeidsland i
utviklingssamanheng. Den norske støtta er i 2005 om lag 300 mill. kroner.
Inntil 10 norske politioffiserar og tre dommarar har frå hausten 2005 teke del i
230 opplæring innanfor afghansk politi og rettsvesen.

I juli 2005 avløyste eit norsk etterretnings- og analyselement den norske
helikoptervengen i NATO-styrken KFOR på Balkan. Noreg deltek også med
stabsoffiserar og eit liaisonlag i EU-operasjonen i Althea i Bosnia og med
235 stabsoffiserar i NATO-hovudkvarteret i Makedonia, Kosovo og Bosnia.

Regjeringa har vedteke ein ny handlingsplan mot menneskehandel for perioden
2005-2008.

240 Regjeringa har ført vidare ein aktiv europapolitikk. Det er gjennomført ei rekke
tiltak for å styrke samordninga i forvaltninga og i dialogen med ikkje-statlege
aktørar med utgangspunkt i den europapolitiske plattforma til Regjeringa.

245 Regjeringa har halde fram med arbeidet for best mogleg tilgang for norsk laks til
den europeiske marknaden. Den norske laksenæringa og Kommisjonen blei
einige om at minstepris skal erstatte mellombels antidumpingavgifter fram til
22. januar 2006 etter at Regjeringa gav uttrykk for at Noreg var budd til å klage
antidumpingtiltaka inn for Verdshandelsorganisasjonen (WTO).

250 Forhandlingane i WTO har halde fram det siste året med sikte på å oppnå semje
om hovudelementa i ei endeleg avtale i samband med den 6.
ministerkonferansen i WTO i Hongkong i desember 2005. Vi arbeider for å
sikre våre offensive interesser - særleg når det gjeld spørsmål om lågare toll på
industrivarer og fisk, betra marknadstilgang på tenesteområdet og å gjere det
vanskelegare å misbruke antidumpingtiltak. Samtidig arbeider vi for å bevare
255 handlingsrom til å føre ein nasjonal landbrukspolitikk som gjer det mogleg å
føre vidare eit levedyktig landbruk.

EFTA har per i dag tredjelandsavtaler med 14 land. Regjeringa aukar satsinga på
260 frihandelsavtalene innanfor EFTA. Omsynet til samla norsk verdiskaping blir i
størst mogleg grad lagt til grunn for det vidare arbeidet med handelsavtalene og

ved val av nye avtaleland innanfor EFTA.

- 265 Gjennom Schengen-samarbeidet har Regjeringa teke del i drøftingane om felles utfordringar som er knytt til blant anna migrasjonskontroll, grensekontroll og ulike former for grenseoverskridande kriminalitet.

- Regjeringa har i 2005 også prioritert oppfølginga av FN-toppmøtet i
270 Johannesburg om berekraftig utvikling og den vidare satsinga på områda vatn, energi, landbruk og biomangfald.

Regjeringa har i år teke initiativ til at det blir etablert ein internasjonal frøbank på Svalbard som kan vere med på å sikre den plantegenetiske arven i verda.

- 275 Yrkesdeltakinga i Noreg er blant dei høgaste i verda. I 2004 var 72,6 pst. av alle nordmenn i alderen 16 til og med 74 år i arbeid eller søkte arbeid.

- Ved utgangen av 2004 var verdien på Statens petroleumsfond 1011,5 mrd.
280 kroner. Marknadsverdien av fondet har auka til 1184 mrd. Kroner fram til utgangen av 2. kvartal 2005. Av denne auken skuldast 101 mrd. kroner netto overføringer til fondet frå løyvingsrekneskapen. Den gjennomsnittlege oljeprisen fram til utgangen av august var på 52,5 USD eller 335 kroner per fat, og den 31. august var oljeprisen på 66,6 USD eller 427 kroner per fat.

- 285 Noregs BNI var i 2004 på 1695 mrd. kroner. Det tilsvarer ein auke på 7,9 pst. frå året før.

- Verdiskapinga i Fastlands-Noreg, målt med veksten i bruttonasjonalproduktet i
290 faste priser, auka med 3,5 pst. frå 2003 til 2004 ifølgje førebels nasjonalrekneskapstal. Det var ei noko svakare utvikling i samla BNP enn i fastlands-BNP i 2004 som følgje av lågare vekst innanfor oljeverksemda og utanriks sjøfart.

- 295 Driftsbalansen overfor utlandet viste eit overskott på 228 mrd. kroner i 2004. Det er over 27 mrd. kroner høgare enn i 2003. Noregs nettofordringar overfor utlandet auka med 254 mrd. kroner i 2004.

- I første halvår i år var eksport- og importverdien av tradisjonelle varer etter tur
300 12,5 og 9,3 pst. høgare enn i same perioden i fjor.

Konsumprisindeksen auka med 0,4 pst. frå 2003 til 2004, mens prisveksten utanom energi og avgiftsendringar var 0,3 pst. i den same perioden. I første
305 halvår i år låg konsumprisane 1,3 pst. høgare enn i same perioden i fjor, mens auken justert for avgiftsendringar og utanom energiprisar (KPI-JAE) var på 0,9 prosentpoeng.

Produksjonen av petroleum som kan seljast, nådde i 2004 ein ny topp. Det blei
310 produsert i alt 264 mill. Sm3 oljeekvivalentar (o.e.) olje, gass og våtgass. Det er 1 mill. Sm3 o.e. meir enn i rekordåret 2003. Olje, medrekna NGL, stod for 70 pst. av volumet, med ein produksjon på 3,2 mill. fat o.e. per dag. Auken var innanfor produksjonen av gass, medan oljeproduksjonen var lågare i fjor enn tidlegare år.

315 To nye felt, Skirne og Kvitebjørn, blei sette i produksjon i 2004.

Verdien av olje- og gasseksportheit var i 2004 i underkant av 340 000 mill. kroner.
320 Det er om lag 20 pst. høgare enn i 2003. Nettokontantstraumen til staten frå petroleumsverksemda var i fjor 203 000 mill. kroner.

Ved tildeling i førehandsdefinerte område blei i 2004 til saman 28
325 utvinningsløyve tildelt 21 selskap. Gjennom ei utlysing av 64 blokker i Barentshavet og Norskehavet i den 19. konsesjonsrunden er grunnlaget lagt for ny aktivitet og verdiskaping i nord.

Den samla elektrisitetsproduksjonen var i 2004 på 110,1 TWh, mens elektrisitetsforbruket var på 121,5 TWh.

330 Gassnova, som har som oppgåve å fremje innovasjonsverksemd for miljøvennlege gasskraftteknologiar, blei oppretta 1. januar 2005.

Olje- og energidepartementet og Samferdselsdepartementet la i august 2005 fram ein strategi for satsing på hydrogen som energiberar innanfor transport og
335 stasjonær energiforsyning.

I 2004 gav Noregs vassdrags- og energidirektorat og Olje- og energidepartementet nye vasskraftkonsesjonar som til saman vil gi ein årleg produksjon på om lag 600 GWh. Av dette utgjer løyve til små kraftverk om lag

270 GWh.

Ei supplering av Verneplanen for vassdrag blei vedteken i Stortinget i februar 345 2005. Verneplanen består no av nærmere 390 objekt, med eit samla kraftpotensial på om lag 44 TWh. Ved behandlinga av verneplanproposisjonen vedtok Stortinget å opne for konsesjonsbehandling av mikro- og minikraftverk i verna vassdrag.

Forsvaret har i 2005 vidareført omstettingsprosessen. Nedbemanning og 350 reformering av personellstrukturen i Forsvaret går etter planen. Det er overført ressursar frå støtteverksemd til operativ verksemd. Moderniseringsplanen for Forsvaret blir følgd opp, og arbeidet gir resultat. For ytterlegare å styrke den operative evna til Forsvaret held effektiviseringa av logistikk- og støtteverksemda fram.

355 Bygginga av nye fregattar er det største investeringsprosjektet som pågår i Forsvaret, og den andre fregatten av Fridtjof Nansen-klassa blei som planlagt sjøsett i Spania i mai i år.

360 Stortinget behandla i juni stortingsmeldinga om forsking.

Kapitalen i Fondet for forsking og nyskaping er auka med 3,2 mrd. kroner i 2005, til 36 mrd. kroner.

365 Det er utvikla ein strategi for forskings- og teknologisamarbeidet med Nord-Amerika.

På Svalbard er det opna eit nytt marinlaboratorium til bruk for forsking.

370 Ludvig Holbergs forskingspris blei delt ut for første gong i 2004.

Regjeringa vidareutviklar og styrker den heilskaplege tilnærminga til innovasjon og næringsretta forsking som kom til uttrykk i forskingsmeldinga. Næringslivet og kunnskapsmiljøa blir dregne endå sterkare inn i innovasjonssamarbeidet gjennom eit innovasjonsløft. Dette blir det gjort nærmare greie for i 375 Tilstandsrapport for innovasjonspolitikken, som nyleg blei lagd fram.

Nye innovative bedrifter står for ein stadig større del av samla sysselsetjing og

380 verdiskaping. Entreprenørskap og nyskaping er viktig for å sikre omstilling, fleksibilitet og innovasjon i næringslivet. I 2004 hadde vi høg entreprenørskapsaktivitet i Noreg. Veksten har halde fram i 2005, og tal fra Føretaksregisteret for første halvår 2005 viser at det blei etablert over 18 pst. fleire føretak enn i første halvår 2004.

385 Regjeringa har utropt 2005 til designår for å styrke marknadsføringa av næringsretta design som verkemiddel i arbeidet med å skape eit nytt og meir innovativt næringsliv.

390 I statsbudsjettet for 2005 foreslo Regjeringa å etablere nye landsdekkjande såkornfond lokalisert til universitetsbyane. Fonda er eit offentleg-privat samarbeidsprosjekt.

Det er etablert ei byggjelånsgarantiordning for skipsbyggingsindustrien.
395 Ordninga blir administrert av GIEK og blei operativ 1. mars 2005.

Regjeringa vedtok i 2004 at Noreg skal søkje forhandlingar med EU om deltaking i Galileo på EU-sida. Det inneber at norsk romindustri får delta i prosjektet på lik linje med industrien i EU-landa.

400 Noreg deltok på EXPO 2005 i Aichi i Japan gjennom ein felles nordisk paviljong.

Regjeringa har i forenklingsarbeidet prioritert å få til reduksjonar i kostnadene
405 for næringslivet. Regjeringa har i Handlingsplan for eit enklare Noreg 2005-2009 sett som mål for arbeidet at om ein etterlever regelverket, skal dei administrative kostnadene i næringslivet reduserast med 25 pst. innan utgangen av 2012. Eit av dei viktigaste tiltaka for å nå dette målet er å vidareutvikle Altinn.

410 I statsbudsjettet for 2005 er det gitt skattelette for reiarlaga for å styrke konkurranseevna innanfor norsk skipsfart, og det er sett ned eit ekspertutval som går igjennom skatteordninga for norske reiarlag.

415 Skipssikringsutvalet la fram innstilling om revisjon av sjødyktighetsloven i juli 2005. I februar 2005 blei det inngått avtale med ISS Norge AS om å selje den resterande eigardelen på 52 pst. som staten hadde i Grødegaard AS.

420 Forvaltninga av eigarskapen i Mesta AS blei overført til Nærings- og handelsdepartementet med verknad frå 1. juli 2005.

Regjeringa legg i det langsiktige tryggleiksarbeidet i alle sektorar til grunn ein visjon om at det ikkje skal skje ulykker med drepne eller livsvarig skadde. I 2004 blei 257 menneske drepne i vegtrafikken, mot 280 i 2003. Tre personar omkom i jernbaneulykker i 2004 og éin i luftfartsulykker.

425 I arbeidet for trafikktryggleik har ein prioritert tiltak mot møte- og utforkjøringsulykker og ulykker med mjuke trafikantar, særleg tiltak retta mot barn og ungdom. I 2005 er særleg informasjonskampanjane "Bruk bilbelte" og "Stopp og sov" sette i fokus.

435 Ei ny føraropplæring tok til å gjelde 1. januar 2005. Trafikktryggleiksarbeidet vil bli ytterlegare styrkt ved at ansvarsområdet for Havarikommisjonen for sivil luftfart og jernbane frå 1. september 2005 blei utvida til også å gjelde vegsektoren.

440 Innføring av det nye tryggingssystemet for nødkommunikasjon, GSM-R, på heile det norske jernbanenettet går etter planen, som går ut på at arbeidet skal være ferdig i 2007. Første fase av utbygginga blei ferdigstilt i 2004.

445 Strukturen for transportberedskapen blei endra frå 1. juli 2005. Tryggings-, sårbarheits- og beredskapsomsyn skal no innarbeidast ved planlegging, utbygging og drift av transportsystemet.

Regjeringa har arbeidd aktivt med å betre kollektivtransporten og redusere bilbruken, særleg i dei største byane. Målet er å auke farten for buss og trikk i hovudstadsområdet med 20 pst. Arbeidet med å nå dette målet går som planlagt.

450 2004 blei eit svært godt år for jernbanen, med sterk trafikkvekst og økonomisk resultatforbetring både for person- og godstrafikken. NSB AS blei i 2004 kåra til det tredje beste jernbaneselskapet i Europa når det gjeld å vere punktleg i trafikken.

455 Gjøvikbanen er den første jernbanestrekninga der Samferdselsdepartementet

460 har gjennomført konkurransen om persontransporten. NSB Anbud AS vann konkurransen mot to utanlandske selskap. Konkurranseutsetjinga har gitt eit monaleg betre tilbod til lågare kostnad.

Det er inngått avtale med to selskap om drift av "Hurtigruten" frå Bergen til Kirkenes. Avtala gjeld for perioden 2005-2012 og har ei ramme på 1 899,7 mill. kroner.

465 Etter framlegg frå Regjeringa vedtok Stortinget våren 2005 å avvikle eineretten til Posten Norge AS frå 1. januar 2007.

470 I 2004 var det også ein sterk vekst i flytrafikken. Etter ein del utfordringar er prosessen med flyttinga av Luftfartstilsynet til Bodø no komme inn i eit positivt spor. Både denne flyttinga og flyttinga av Post- og teletilsynet til Lillesand er eit viktig ledd i arbeidet til Regjeringa med å ta heile landet i bruk.

475 For fjerde året på rad er det forhandla fram jordbruksavtale og reindriftsavtale mellom staten og organisasjonane i næringslivet. Regjeringa la fram eigne proposisjonar for dei to avtalene som fekk tilslutning i Stortinget.

Arbeidet med å desentralisere beslutningsprosessen for sentrale verkemiddel innanfor jord- og skogbruk, blant anna miljø og næringsutvikling, er ført vidare.

480 Mattilsynet har i 2005 utført hovuddelen av omstillinga som blei sett i gang 1. januar 2004.

485 Det blei i februar 2005 inngått avtale mellom Den norske veterinærforening og staten om klinisk veterinærkakt. Avtala blei følgd opp med ein proposisjon til Stortinget. Etter stortingsbehandlinga er det sett ned eit utval som skal gå gjennom ordninga for klinisk veterinærkakt.

490 Stortinget har vedteke ny lov om skogbruk. Skogbrukslovgivinga blir med dette modernisert og forenkla.

495 Arbeidet med å sikre rammevilkår for ein lønnsam fiskeflåte er ført vidare. Det er innført strukturvotar for havfiskeflåten og for kystfiskeflåten for fartøy over 15 meter. Strukturfondet for kondemnering av fartøy under 15 meter og

prøveordninga med driftskvotar for kystflåten er vidareført i 2005.

Ordninga med garanterte fartøykvotar i torskefiskeria er ført vidare, og ho er
500 utvida til også å gjelde andre fiske slag.

Noreg og EU vidarefører arbeidet med å betre fangstmönsteret for botnfisk i
Nordsjøen. Partane er einige om forvaltningsstrategiar for sei, torsk, hyse og
raudspette, som fastset nivået på bestanden og tiltaksgrenser som grunnlag for
505 fastsetjing av kvotar.

For å auke bestanden av norsk kysttorsk innførte Fiskeri- og kystdepartementet
frå 1. mai 2004 ulike vernetiltak for å avgrense yrkesfiske og fritidsfiske av
kysttorsk. Desse vernetiltaka er vidareførte i 2005. Det er også oppretta ei
510 arbeidsgruppe som består av forskrarar, fiskarar og forvaltarar som skal sjå på
fiske og vern av norsk kysttorsk.

Ordningane frå 2004 med fritt fiske etter kongekrabbe vest for 26o A
kombinert med eit forbod mot utkast, er vidareførte. Forvaltninga av krabben
515 vest for denne grensa har som hovudmål å halde bestanden på eit lågmål for å
avgrense vidare spreiing.

Det er gjort ein omfattande innsats i det forpliktande kontrollsamarbeidet med
EU som er knytt til pelagisk fiske, og med Russland når det gjeld fisket i
520 Barentshavet, der ein frå norsk side prøver å vere ei drivande kraft for utviklinga
av samarbeidet.

Havressurslovutvalet leverte si innstilling i juni 2005.

525 I Revidert statsbudsjett 2005 blei det sett av midlar til utvikling av
MAREANO, eit omfattande program som har som mål å kartlegge og
gjennomføre grunnleggjande studiar av det fysiske, biologiske og kjemiske
miljøet på havbotnen.

530 Internasjonalt har Noreg fått svært godt gjennomslag for initiativ som er teke
for å stykke rolla til dei regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonane, og å
integrere omsyn til økosystemet og biomangfaldet i verkefeltet til desse
organisasjonane.

Stortinget har vedteke ny lov om akvakultur.

I 2004 eksporterte Noreg fisk og fiskeprodukt for 28,2 mrd. kroner, som er ein auke på 1,9 mrd. kroner frå 2003. Av dette utgjorde eksport av oppdrettslaks og -aure 12,3 mrd. kroner. Produksjonen av laks og aure auka med 13 000 tonn i 2004 samanlikna med 2003.

Stortinget behandla i mai stortingsmeldinga om tryggleik på sjøen og oljevernberedskap.

Regjeringa har sluttført dei viktigaste punkta i handlingsplanen for styrking av konkurransepolutikken. Stortinget behandla i mai 2005 ei stortingsmelding om konkurransepolutikken.

550 Portalen Norge.no blei relansert av moderniseringsministeren i juni 2005. Norge.no er ein informasjons- og tenesteportal som er utforma med utgangspunkt i dei behova innbyggjarane har, der kommune og stat blir oppfatta som ein heilskap.

555 Regjeringa har vedteke at alle statlege verksemder skal gjere bruk av ei felles offentleg løysing for elektronisk signatur for å kunne tilby avanserte elektroniske tenester til brukarane.

560 Strategiplanen eNoreg 2009 blei lagd fram i juni 2005. eNoreg 2009 formulerer og synleggjer ITpolitikken og er handlingsorientert med mål som er tydelege og kan etterprøvast.

565 I samband med arbeidet med etiske retningslinjer for statsforvaltninga er det utarbeidd reglar som gjeld karantene og saksforbod ved overgang mellom visse typar stillingar.

For å bidra til eit arbeidsliv som fungerer betre, er regelverk som gjeld statstilsette, harmonisert med den nye arbeidsmiljølova.

570 Lov om visse forhold som gjeld dei politiske partia, blei vedteken i juni 2005. Lova sikrar publikum betre innsyn når det gjeld dei inntektene dei politiske partia har, og ho tok til å gjelde 1. juli 2005.

575 Regjeringa la fram ein handlingsplan for modernisering i juni 2005. Dette vil gi borgarane større valfridom og eit enklare møte med det offentlege, og samtidig frigjere ressursar til gode velferdsløysingar.

580 Viktige delar av skattereforma er no vedteken med mellom anna nye reglar for skatt på aksjeinntekter. Skattereforma vil gi eit betre skattesystem som vil medverke til auka verdiskaping, mellom anna ved at det blir meir lønnsamt å arbeide.

585 Regjeringa har arbeidd for å tilpasse rammevilkåra for finans- og verdipapirmarknadene til utviklinga innanfor ein felles europeisk marknad og for å sikre nødvendig tillit og stabilitet. Det er mellom anna vedteke nye lovreglar om pensjonsføretak, livsforsikring, forsikringsformidling, sikringsordning for skadeforsikring, finansgrupper, utferding av pantesikra obligasjonar, betalingar på tvers av landegrensene, marknadsmisbruk i 590 verdipapirmarkaden, prospektkrav og kontroll med rekneskapane til børsnoterte føretak.

Det er vedteke endringar i rekneskapslovgivinga som legg til rette for å føre årsrekneskap i samsvar med internasjonale rekneskapsstandardar.

595 Stortinget har vedteke ei omfattande ny lov om mekling og rettargang i sivile saker som skal fremje rettstryggleik og effektivitet i den sivile rettspleia.

600 Noreg har styrkt menneskerettane ved å slutte seg til protokoll nr. 13 i den europeiske menneskerettskonvensjonen om avskaffing av dødsstraff og protokoll nr. 14 om endring av kontrollsystemet i konvensjonen. Protokollane er inkorporerte i menneskerettslova.

605 På grunnlag av utgreiingar frå Samerettsutvalet og framlegg frå Regjeringa har Stortinget vedteke lov om forhold som gjeld retten til grunn og naturressursar i Finnmark fylke og forvaltninga av dei.

610 Regjeringa har lagt fram ei stortingsmelding om kva rolle og oppgåver politiet skal ha.

Regjeringa har i lys av hendingane dei siste åra styrkt innsatsen for forebygging
615 av og kampen mot organisert kriminalitet og terror. Det er mellom anna lagt ned mykje arbeid i samband med etterforsking og irteteføring av NOKAS-saka.
Det er vedteke reglar som tillet politiet å ta i bruk nye metodar, som romavlytting og bruk av tvangsmiddel, for å hindre alvorleg kriminalitet. Det er også oppretta eit nytt særorgan - Nye Kripes - og eit nasjonalt statsadvokatembete som skal gjere kampen mot alvorleg og organisert kriminalitet meir slagkraftig.
620

Etter framlegg frå Regjeringa har Stortinget vedteke utbygging av eit nytt digitalt radiosamband for nød- og beredskapsetatane. Første utbyggingsområde
625 er i politidistrikta Follo, Romerike, Oslo, Asker og Bærum, Søndre Buskerud og Østfold.

Regjeringa har lagt fram handlingsplanen mot barne- og ungdomskriminalitet for perioden 2005 - 2008.
630

Stortinget behandla i mai 2005 ei stortingsmelding om erstatningsordningar for krigsbarn og romanifolk/taterar, og eldre kvenar og samar som ikkje har fått den utdanninga dei har hatt krav på.

635 Regjeringa har sett i gang eit arbeid for å styrke situasjonen for offer og pårørande i straffesaker.

Det internasjonale samarbeidet mot datakriminalitet er styrkt ved at Noreg har slutta seg til Europaråd - konvensjonen mot datakriminalitet og gjennomført han i lovgivinga.
640

645 Det blei gjennomført ei sivilt leidd redningsøving på Finnmarkskysten i september 2005, Barents Rescue, med brei nasjonal og internasjonal deltaking og militær støtte frå Russland, Sverige, Finland, Danmark, Storbritannia og Noreg. Dette er den største sivilt leidde øvinga i sitt slag som nokon gong har vore gjennomført i Norden.

Kommunesektoren har gjennomgått store endringar dei siste åra. Regjeringa moderniserer kommunesektoren først og fremst ved å gi gode rammevilkår,
650 auka lokal handlefridom og føreseielege forhold. I tillegg har Regjeringa sett i gang ei rekke omstillings- og utviklingsprosjekt som skal leggje til rette for

robuste kommunar som skal kunne møte dei behov og ønske som innbyggjarane har.

655

Kommunal- og regionaldepartementet og KS sette hausten 2003 i gang prosjektet Framtidas kommunestruktur - kommunar med ansvar for eiga utvikling, der alle kommunane gjennom regionale prosessar og konsekvensutgreiingar vurderte endringar i kommunestrukturen. Prosjektet blir leidd av KS, og blei for kommunane avslutta med kommunestyrebehandling 660 sommaren 2005.

Det er gjort endringar i utlendingslova som mellom anna inneber at departementet no kan gi generelle instruksar til Utlendingsdirektoratet.

665

Som ei følgje av at talet på personar som søker asyl i Noreg har gått kraftig ned dei to siste åra, er mange mottak for asylsøkjarar lagde ned. For å betre tilbodet til asylsøkjarar med særskilde hjelpebehov, er det oppretta fire forsterka mottak eller mottaksavdelingar.

670

Stortinget har vedteke ei lov med forbod mot diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonalt opphav, avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn.

675

Stortinget har vedteke ei ny lov om statsborgarskap, som vidarefører og understrekar prinsippet om at den enkelte berre skal ha eitt statsborgarskap.

Nykomne innvandrarar fekk frå 1. september 2005 rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

680

Regjeringa har lagt fram miljøhandlingsplan for bustad- og byggsektoren for 2005 - 2008.

Stortinget har etter framlegg frå Regjeringa vedteke lovregulering av utbyggingsavtaler.

685

Hovudtyngda av dei nye burettslovene tok til å gjelde 15. august i år.

Bygningslovutvalet har lagt fram den andre og avsluttande delutgreiinga. Utvalet har gjennomført ein total gjennomgang av bygningslovgivinga.

690

Regjeringa og Sametinget har inngått avtale om konsultasjonar i saker som direkte kan få noko å seie for samane som urfolk. Avtala er i tråd med folkerettslege forpliktingar.

695

Den regjeringsoppnemnde Distriktskommisjonen leverte innstilling i oktober 2004. Utgreiinga var eit viktig innspel til stortingsmeldinga om regionalpolitikken, som blei behandla i Stortinget i juni 2005.

700

Regjeringa dobla fondskapitalen til Norsk kulturminnefond, frå 200 mill. kroner til 400 mill. kroner, i Revidert nasjonalbudsjett 2005. Det er eit første steg i den varsle opptrappinga av fondet.

705

Lova om klimakovtar tok til å gjelde 1. januar 2005. Med dette har Noreg eit tilnærma heilskapleg verkemiddelapparat for klimagassutslepp.

Det er vedteke ny lov om egedomsregistrering.

710

Regjeringa har i arbeidet med ein heilskapleg forvaltningsplan for Barentshavet og havområda utanfor Lofoten gjennomført eit omfattande utgreiingsarbeid og breie konsultasjonar overfor dei interessegruppene det gjeld.

715

Regjeringa har retta ein særleg innsats mot utslepp av miljøgifter. Nye handlingsplanar mot kvikksølv og perfluoroktanyl sulfonat har styrkt innsatsen mot desse miljøgiftene.

Regjeringa har sett i gang ein prosess for å kartleggje miljøverdiar på skogareal som er eigde av Opplysningsvesenets fond, med sikte på vern.

720

Regjeringa har følgd opp rovviltnedslag i tråd med forliket i Stortinget.

Regjeringa har sett i gang arbeid med å kartleggje verkemiddel som kan redusere bruken av trevirke frå truga tropisk regnskog.

725

I juni 2005 blei stortingsmeldinga om erstatningsordningar for barn i barneheimar og spesialskolar for barn med åtferdsvanskår behandla i Stortinget.

Regjeringa presenterte i mai ein strategiplan mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn for perioden 2005 - 2009. Planen inneheld 22 tiltak.

Rettleiaren Formidling av opplysningar og samarbeid der barn blir utsette for vald i familien, blei lagd fram i juni 2005.

735 Regjeringa kom i juni 2005 med framlegg til endringar i barnelova om mellom anna styrking av meklingsordninga, tiltak for å verne barn mot overgrep, indeksregulering av tilbakebetalt barnebidrag m.m.

740 Regjeringa gjorde i juni 2005 framlegg om å innføre plikt for skolar til å melde fra til trygdekontoret om barn som har fråvær som kan skuldast utanlandsopphald, og framlegg om innstramming av retten til barnetrygd ved utanlandsopphald.

745 Fedrekvoten i fødselspengeordninga er utvida frå fire til fem veker frå 1. juli 2005. Utvidinga er ei forlenging av den totale stønadspersonen ved fødsel og adopsjon.

750 Frå 1. juli 2005 er kontantstøtteordninga endra slik at foreldre som adopterer, har rett til kontantstøtte i to år uavhengig av aldersgrensa på tre år, så lenge barnet er i førskolealder. Adoptivforeldre har dermed fått same valfridom som andre foreldre.

Regjeringa kom i juni 2005 med framlegg til ei forenkling og forbetring av fødselspengeordninga.

755 FNs kvinnekonvensjon er blitt inkorporert i likestillingslova med verknad frå 1. juli 2005. Formålet med dette er å gi kvinnekonvensjonen ein sterkare rettsleg status i Noreg som eit sntralt menneskerettsinstrument i kampen mot diskriminering og for å oppnå likestilling.

760 For å stå betre rusta til å møte ein eventuell pandemisk influensa har Stortinget løyvt 210 mill. kroner ekstra. Det internasjonale samarbeidet på helseberedskapsområdet er også styrkt.

765 Regjeringa la i mars i år fram ei stortingsmelding om legemiddelpolitikken.

Dei sentrale kvantitative måla i opptrappingsplanen for psykisk helse er i ferd med å bli nådde. Det er gitt signal til tenesteapparatet om behovet for auka

770 satsing på dei kvalitative aspekta.

Investeringsnivået i sjukehussektoren er høgt. Det vil bidra til eit godt og tidsmessig sjukehustilbod.

775 Regjeringa har sett i gang ei brei evaluering av sjukehusreforma som skal gi ei heilskapleg vurdering av korleis helseføretaksmodellen verkar, kor eigna han er og kva resultat han har gitt.

Lønnsoppgjera i 2005 var i dei fleste tariffområda oppgjer for det andre 780 avtaleåret. Forhandlingane mellom LO og NHO blei gjennomførte som eit samordna oppgjer, og det blei semje om eit generelt tillegg og i enkelte område eit låglønnstillegg. Rammene i oppgjeren mellom LO og NHO blei i hovudsak følgde i dei andre oppgjera, og i dei fleste oppgjera blei partane samde i forhandlingane.

785 I drøftingane om pensjonsreguleringa mellom staten, Norsk Pensjonistforbund, LO og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon blei det semje om ei regulering av grunnbeløpet i folketrygda frå 1. mai 2005.

790 Stortinget vedtok i mai 2005 framlegget frå Regjeringa til ny arbeids- og velferdsforvaltning. Det skal opprettast ein ny statleg arbeids- og velferdsetat, og dagens trygdeetat og Aetat vil bli nedlagde. Det skal vidare etablerast ei felles førstelinjeneste i samarbeid mellom stat og kommune, med eit arbeids- og velferdskontor i kvar kommune.

795 Regjeringa har følt opp forpliktingane i forhold til oppfølging av intensjonsavtalen om eit meir inkluderande arbeidsliv.

Regjeringa har ført vidare og trappa opp den særlege innsatsen for å forebyggje 800 fattigdom og å hjelpe personar ut av fattigdom. Arbeidsretta tiltak for langtidsmottakarar av sosialhjelp og innvandrarar, oppfølgingstenester for bustadlause, tiltak mot fattigdom mellom barn og unge i større bysamfunn og tiltak for barnefamiliar er mellom dei innsatsområda som er styrkte i 2005. Gjennom strategien "På vei til egen bolig" har Regjeringa utvida arbeidet for å 805 forebyggje og få bukt med bustadløysa.

Regjeringa har styrkt innsatsen overfor personar som har behov for yrkesretta

attføring for å komme i jobb, med ei medviten opptrapping av
810 attføringsinnsatsen som er retta mot definerte målgrupper som sosialhjelppsmottakarar, uførepensjonistar, personar med psykiske lidingar og innanfor arbeidsmarknadstiltaket "Varig tilrettelagt arbeid".

Stortinget har vedteke ny lov om arbeidsmarknadstenester.

815 Ein statusrapport om rusmiddelsituasjonen viser at det er sett i gang mange og ulike tiltak under Regjeringa sin handlingsplan mot rusmiddelpromblem 2003 - 2005. Regjeringa har lagt fram ein ny handlingsplan mot rusmiddelpromblem som skal gjelde for 2006 - 2008.

820 Regjeringa har trappa opp arbeidet for likestilling og auka tilgjenge for funksjonshemma.

825 Stortinget behandla i juni framlegg frå Regjeringa til lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern Eit inkluderande arbeidsliv og vern av helse og tryggleik for arbeidstakarane er dei overordna omsyna i lova. Etter
830 stortingsbehandlinga har Regjeringa sett i gang ei utgreiing om ytringsfridommen dei tilsette har. Regjeringa har også teke initiativ til ei nærmare utgreiing av spørsmål som er knytte til skift- og turnusarbeid og er i dialog med partane i arbeidslivet om dette.

Med utgangspunkt i at lov om allmenngjering av tariffavtaler no er teken i bruk og at Tariffnemnda har behandla dei to første sakene om allmenngjering, pågår det ei evaluering av den norske allmenngjeringsordninga.

835 Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet har intensivert innsatsen overfor utanlandske arbeidstakarar etter EU-utvidinga. Det er løyvt monalege ressursar til dette arbeidet, seinast i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2005.

840 Regjeringa har etablert eit nært samarbeid med partane i arbeidslivet for å drøfte konsekvensar av EØS-utvidinga og behovet for eventuelt andre tiltak og verkemiddel med omsyn til lønns- og arbeidsvilkår.

845 Noreg var i mai 2005 vertskap for den fjerde ministerkonferansen innanfor Bologna -prosessen, eit samarbeid mellom 45 land der målet er å skape eit felles europeisk område for høgare utdanning innan 2010.

850 Noreg har vedteke å delta i felles rammeverk (Europass) for dokumentasjon av kvalifikasjonar og kompetanse i Europa. Utdanningsdirektoratet er utpeikt som nasjonalt Europass-senter.

855 Det er vedteke ny felles lov for statlege og private høgare utdanningsinstitusjonar. Den nye lova gir eit heilskapleg rammeverk for offentleg godkjent høgare utdanning.

Som oppfølging av arbeidet med å modernisere Statens lånekasse for utdanning er det vedteke ny lov om utdanningsstøtte. Lova legg til rette for ei forenkling av regelverket for Lånekassa og auka automatisering av saksbehandlinga.

860 Innanfor rammene for kyrkjeordninga er Den norske kyrkja prega av eit omfattande reform- og utviklingsarbeid som tek sikte på å gi kyrkja ei meir rasjonell forvaltning og fornya liturgisk liv.

865 Oppslutninga om verksemda innanfor kyrkja er stabil både når det gjeld medlemstal og deltaking i gudstenester og kyrkjelege handlingar.

Regjeringa har lagt fram ei stortingsmelding om økonomien i Den norske kyrkja.

870 Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design har teke i bruk ein ny utstillingspaviljong på Tullinløkka i Oslo. Nytt museumsbygg ved Eidsvoll 1814, Wergelands hus, blei opna i mai 2005.

875 Nobels fredssenter blei opna på Vestbanen i Oslo i juni 2005.

Nasjonalbiblioteket flytte i august 2005 inn i rehabiliteret bygning på Drammensveien i Oslo. Nybygg ved Riksarkivet og Statsarkivet i Oslo blei opna i september 2005.

880 Stortinget har vedteke endringar i samelova og stadnamnlova.

Regjeringa har vedteke at kvensk skal reknast som eige språk.

885 Stortinget har ved behandlinga av stortingsmeldinga om kultur og næring slutta

seg til hovudtrekka i meldinga.

Det er sett i gang ein gjennomgang av dei filmpolitiske verkemidla og ei

890 kartlegging og vurdering av den norske filmbransjen.

Endringar i åndsverklova som skal tilpasse lova meir til den digitale teknologien,
tok til å gjelde 1. juli 2005.

895 Det er lagt fram ein odelstingsproposisjon om endring i lotterilova med sikte på
mellom anna å gjøre det lettare å handheve forbodet mot pyramidespel.

900 Regjeringa har begynt arbeidet med å opprette eit eige register for frivillige for å
få til ei ordning som kan forenkle dei administrative oppgåvene for frivillig
sektor og for dei offentlege aktørane på området.

Det er for 2005 fordelt midlar av overskottet frå Norsk Tipping til idrettsformål
med 1 200 mill. kroner og til kulturformål med 400 mill. kroner.

905 Av fordelinga til idrettsformål er det sett av 671 mill. kroner til idrettsanlegg,
349 mill. kroner til Norges Idrettsforbund og Olympisk komité, 120 mill.
kroner til direkte støtte til arbeid for barn og unge i lokale lag og foreiningar og
60 mill. kroner til andre idrettsformål. Av fordelinga til kulturformål er det sett
av 160 mill. kroner til den kulturelle skolesekken, 120 mill. kroner til kulturbrygg
910 og 120 mill. kroner til frifond.

Kilde

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/smks/dok/Melding-om-rikets-tilstand.html?id=87168>

915 **Emner**
Innenriks, Redegjørelse i Stortinget, Utenrikspolitikk

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/melding-om-rikets-tilstand>

920